Opracowanie w ramach analizy i projektu zmian sytuacji w zakresie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych, 2013

1. Kwestie podatkowe;
2. Ubezpieczenia społeczne (KRUS/ZUS);
3. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej;

Działalność gospodarcza – ustawa o swobodzie działalności gospodarczej

Podatek dochodowy

Art. 2 ustawy a o swobodzie działalności gospodarczej(Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.) stanowi, że:

„działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. „

Zgodnie z art. 3 ustawy z o swobodzie działalności gospodarczej przepisów ustawy nie stosuje się do działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, a także wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów, wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina.

Wyłączenie ma charakter przedmiotowy w odniesieniu do działalności wytwórczej w rolnictwie i charakter podmiotowy w odniesieniu do świadczonych usług w zakresie agroturystyki. W praktyce oznacza zwolnienie tych działalności z obowiązku rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez osoby fizyczne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rolnicy mogą sprzedawać bez rejestrowania działalności gospodarczej i płacenia podatku dochodowego nieprzetworzone produkty roślinne i zwierzęce, pochodzące z własnego gospodarstwa. Produkty nieprzetworzone to: zboża, owoce, warzywa, zioła, grzyby, mleko, jaja, miód, ryby, drób, zajęczaki jak również produkty roślinne w postaci kiszonej lub suszonej.

„Działania polegające na poddaniu produktów suszeniu, jeżeli produkty te pozostaną nadal w stanie nieprzetworzonym (naturalnym), nie wykraczają poza zakres działalności rolniczej, o której mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Stwierdzić należy także, iż z punktu widzenia przepisów tej ustawy fakt użycia specjalistycznych maszyn i urządzeń, czy też poddanie czynnikom naturalnym powodującym ususzenie produktów pochodzących wyłącznie z własnych upraw, pozostaje bez znaczenia przy kwalifikowaniu tego rodzaju

działań do działalności rolniczej”[1].

W nowych regulacjach prawnych należałoby doprecyzować możliwości sprzedaży formy kiszonej produktów w ramach dostaw bezpośrednich. Forma kiszona w ramach dostaw bezpośrednich jest dopuszczona, natomiast poszatkowanie - oznacza czynność wykraczającą poza dostawy bezpośrednie a stanowiącą przetwórstwo podlegające pod działalność gospodarczą. Powstaje dylemat czy kapustę kiszoną w ramach dostaw bezpośrednich można sprzedawać tylko ukiszoną w całości? Jeśli nie, to czy do kapusty kiszonej poszatkowanej sprzedawanej w ramach dostaw bezpośrednich można dodać np. poszatkowaną marchewkę?

Wytwarzanie i sprzedaż produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie przetworzonym jest działalnością gospodarczą. Dochód z tej działalności może jednak korzystać ze zwolnienia od podatku, przy spełnieniu warunków art.21 ust. 1 pkt 71 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zgodnie z którym wolne od podatku dochodowego są dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnych upraw lub hodowli, nie stanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszeniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka, uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa. Zwolnieniu podlegają również dochody ze sprzedaży surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych - ze zbioru dokonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny;

Limity wynikające z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej i Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych nie wpływają na klasyfikację wykonywanej działalności do działalności rolniczej czy gospodarczej w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ustawę o swobodzie działalności gospodarczej proponuje się zmienić w taki sposób, ażeby produkcja i sprzedaż przetworzonej przez rolników żywności została wyłączona z zakresu pojęcia działalności gospodarczej. Przede wszystkim aktualnie przyjęte określenie "działalność wytwórcza w rolnictwie" nie zawiera w sobie przetwórstwa. Stąd konieczność nowelizacji ustawy.

Głównym problemem pozostaje konieczność zakładania działalności gospodarczej przy sprzedaży niewielkich ilości własnych przetworzonych produktów roślinnych (krojone warzywa w postaci tzw. jarzynki czy sprzedaż przetworów owocowych).

Brak jest regulacji prawnych umożliwiających rolnikom sprzedaż bezpośrednią przetworzonych produktów roślinnych na małą skalę (w tym np. chleb z gospodarstw rolnych/agroturystycznych) bez konieczności rejestrowania działalności gospodarczej i spełniania wymagań higienicznych takich samych, jak w przypadku zakładów produkujących na dużą skalę.

[1] pismo MF z dnia 4 kwietnia 2003 r., odpowiedź na interpelację poselską, bez sygnatury, http://www.sejm.gov.pl

Oferta sprzedaży przetworzonych produktów w proponowanym stanie prawnym ma być kierowana do konsumentów – czyli osób fizycznych dokonujących czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub zawodową.

Kolejnym warunkiem jest przetwarzanie osobiste lub przez domowników rolnika, a więc z wyłączeniem podwykonawców i pracowników. Przetwarzanie ma być prowadzone w sposób inny niż przemysłowy – czyli z wyłączeniem linii produkcyjnych i technologii charakterystycznych dla produkcji na dużą skalę. Produkcja ma być dokonywana z własnych surowców, aby wykluczyć podmioty skoncentrowane na przetwórstwie, a nie na produkcji roślinnej i zwierzęcej. Ostatnią przesłanką jest uboczny charakter działalności

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych art. 2 ust.1, pkt 1-2 stanowi, że przepisów ustawy nie stosuje się do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy, działalnością rolniczą jest działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym z własnych upraw albo hodowli lub chowu, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb, a także działalność, w której minimalne okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost, wynoszą co najmniej okres wskazany w przepisach.

Wskazane byłyby zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych tak, aby wyłączyć omawianą działalność w zakresie sprzedaży bezpośredniej z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, Warto rozszerzyć katalog zwolnień przedmiotowych określonych w art. 21 tej ustawy.

Celowe wydaje się określenie rocznego limitu zwolnienia, uzależnionego od wielkości osiągniętych przychodów . Proponuje się powiązanie limitu zwolnienia z kwotą wolną od podatku dochodowego od osób fizycznych. Przykładowo , przy uwzględnieniu poziomu dochodowości w przetwórstwie spożywczym na poziomie 10%[2] na rok 2014 proponowany limit zwolnienia wynosiłby 30 910 zł przychodu rocznie. Oznacza to kwotę rocznego dochodu rzędu 3091 zł. Jest to kwota aktualnie odpowiadająca kwocie wolnej od podatku. Średniomiesięczny dochód wynosiłby w tym wypadku około 250 zł i byłby skromnym dodatkiem do domowego budżetu

Nadwyżka ponad tę kwotę powinna zostać opodatkowana jako przychód z tzw. innych źródeł. Nadwyżka nie będzie więc stanowiła przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej – tym samym podatnik nie będzie zobowiązany chociażby do odprowadzania zaliczek na podatek, czy też do prowadzenia odpowiednich ksiąg podatkowych. Rolnik powinien jednak

[2] Dane statystyczne GUS

wówczas prowadzić ewidencję sprzedaży, w której wykazywana będzie wielkość przychodu. Przychód rolnik rejestrowałby raz dziennie w łącznej kwocie , celem maksymalnego uproszczenia ewidencji.

Dodatkowo powinno się uzależnić zwolnienie od sprzedaży przetworzonych produktów w miejscu przetworzenia lub na targowiskach.

Podatek VAT

Dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej dokonywane przez rolnika ryczałtowego oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego są zwolnione z podatku VAT, zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.). Zwolnienie obejmuje nieprzetworzone przez rolnika produkty żywnościowe (oraz towary wytworzone z nich) z produktów pochodzących z jego własnej działalności rolniczej przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym.

Natomiast w przypadku sprzedaży artykułów żywnościowych pochodzących od innych producentów, mamy do czynienia z działalnością handlową, która nie może korzystać z ww. zwolnienia, nawet jeśli jest prowadzona przez rolników.

Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych „produkt przetworzony to taki, który na skutek zastosowania względem niego określonych procesów technologicznych nabrał nowych cech, właściwości."

W wypadku sprzedaży produktów przetworzonych rolnik, w obecnym stanie prawnym, zobowiązany jest do uruchomienia pozarolniczej działalności gospodarczej. W związku z tym obowiązują go takie same zasady dotyczące opodatkowania podatkiem od towarów i usług, jak innych przedsiębiorców.

Osoby te mają prawo skorzystać ze zwolnienia podmiotowego w zakresie VAT ze względu na wartość sprzedaży. Zwolnieniu podmiotowemu podlegają podatnicy, u których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 150.000 zł. Przedsiębiorcy korzystający z tego zwolnienia nie muszą składać żadnych deklaracji informujących urząd skarbowy o jego wyborze.

W przypadku podmiotów rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej zwolnienie podmiotowe z VAT przysługuje z mocy prawa.

W celu określenia, w którym momencie podatnik zwolniony podmiotowo z VAT traci to prawo, ustawodawca nałożył obowiązek prowadzenia uproszczonej ewidencji obrotów, o której mowa w art. 109 ust. 1 ustawy o VAT. Ewidencja ta jest znacznie uproszczona w porównaniu do tej, którą prowadzą czynni podatnicy VAT. Podatnicy korzystający ze zwolnienia podmiotowego od VAT mają wyłącznie obowiązek prowadzenia ewidencji

sprzedaży za dany dzień, nie później jednak niż przed dokonaniem sprzedaży w dniu następnym.

Podatnik, który utracił prawo do zwolnienia z VAT lub z niego zrezygnował, może ponownie skorzystać ze zwolnienia. Jest to możliwe nie wcześniej jednak niż po upływie roku, licząc od końca roku, w którym utracił prawo do zwolnienia lub z niego zrezygnował.

Rejestracja jako czynny podatnik VAT następuje w momencie dokonania zgłoszenia rejestracyjnego, tj. złożenia w urzędzie skarbowym druku VAT-R. Składając go należy wnieść opłatę skarbową w wysokości 170 zł.

Według ogólnej zasady, VAT-owcy rozliczają i opłacają VAT co miesiąc. W tym celu wypełniają i składają deklaracje VAT-7 z których wynika kwota do zapłaty – lub do zwrotu. Dla większości małych firm istnieje jednak opcja rozliczania VAT-u tylko raz na kwartał. Wystarczy, że dysponują statusem „małego podatnika".

Kryteria dla „małego podatnika" spełnia większość jednoosobowych firm – wystarczy, że wartość sprzedaży wraz z podatkiem VAT nie przekracza w ciągu roku podatkowego kwoty 1,2 mln euro.

Forma prowadzenia ewidencji VAT oraz jej urzędowy wzór nie zostały określone ani w ustawie o VAT, ani w aktach wykonawczych. Podatnik ma więc prawo do dowolnego ustalenia wzoru takiej ewidencji, w jakikolwiek sposób.

Ewidencja VAT musi jednak zawierać dane niezbędne do określenia:

- przedmiotu i podstawy opodatkowania;
- wysokość podatku należnego;
- kwoty podatku naliczonego obniżające kwotę podatku należnego;
- kwotę podatku podlegającą wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu;
- inne dane służące do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej, a także
- kwoty podatku naliczonego przy częściowym odliczeniu podatku VAT.

W zakresie zakupów nie trzeba w ewidencji VAT wykazywać zakupów, w stosunku do których podatnikowi prawo do odliczenia nie przysługuje.

Obecnie nie mają obowiązku stosowania kasy rejestrującej podatnicy, u których kwota obrotu z działalności na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych nie przekroczyła w poprzednim roku 20 000 zł, przy czym w przypadku podatników rozpoczynających działalność w trakcie roku podatkowego limit ten określany jest w proporcji do okresu jej prowadzenia. Limit ten należy liczyć od momentu rozpoczęcia sprzedaży dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych do końca danego roku podatkowego.

Rolnicy mogą wybrać formę zryczałtowanego zwrotu podatku VAT polegającą na uproszczonym rozliczaniu podatku VAT od sprzedaży produktów rolnych. Stworzony system ma odciążyć rolników od wykonywania większości obowiązków administracyjnych związanych z VAT, a jednocześnie ma zapewniać uzyskanie powszechności opodatkowania i neutralność podatku dla rolników prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu VAT (to z kolei ma zapewniać obciążenie ich produktów i usług zryczałtowanym zwrotem podatku). W tym przypadku rolnicy są zwolnieni z wystawiania faktur, prowadzenia ewidencji sprzedaży, składania w urzędach skarbowych deklaracji VAT, dokonania zgłoszenia rejestracyjnego. Kwota ryczałtu jest wypłacana rolnikowi przez nabywcę produktów rolnych. Nabywca produktów rolnych - podatnik podatku VAT - wypłacony rolnikowi ryczałt podatkowy rozlicza z urzędem skarbowym jako podatek naliczony.

Rolnicy ryczałtowi mają prawo do wyboru rozliczania się według zasad ogólnych po spełnieniu następujących warunków:

− dokonania zgłoszenia rejestracyjnego w urzędzie skarbowym,

− prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów umożliwiającej sporządzanie deklaracji dla podatku od towarów i usług.

Rolnicy, którzy wybiorą możliwość rozliczania się z podatku VAT według zasad ogólnych mogą powrócić do systemu ryczałtowego nie wcześniej niż po upływie 3 lat od daty rezygnacji z zasad ryczałtowych.

W związku z postulowanym zasadniczym wyłączeniem sprzedaży bezpośredniej z definicji pozarolniczej działalności gospodarczej proponuje się, aby rozwiązania w zakresie VAT były analogiczne jak w przypadku pozostałych rolników (możliwość bycia rolnikiem ryczałtowym, jak i prawo do rozliczania się według zasad ogólnych)

Ubezpieczenia społeczne

W obecnym stanie prawnym sprzedaż bezpośrednia, poza w/w wyjątkami traktowana jest jako prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej

Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników rolnik lub domownik podejmując działalność gospodarczą może podlegać ubezpieczeniu w KRUS pod warunkiem że:

- podlegał temu ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata i nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub w dziale specjalnym,
- złoży w KRUS oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpoczęcia współpracy przy prowadzeniu tej działalności,
- nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym,
- nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych,

- kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej (jeżeli działalność ta była prowadzona) nie przekracza określonej kwoty granicznej (tzw. kwoty wolnej od podatku). Kwota podatku, o której wyżej mowa, zwana "roczną kwotą graniczną", jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze obwieszczenia.

Kwotę należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy rolnik lub domownik obowiązany jest udokumentować zaświadczeniem naczelnika właściwego urzędu skarbowego i złożyć w KRUS do dnia 31 maja każdego roku. Jeśli kwota tego podatku przekroczy "roczną kwotę graniczną", a także jeżeli nie zostanie zachowany powyższy termin złożenia zaświadczenia, ubezpieczenie rolnika lub domownika ustanie z dniem, do którego rolnik lub domownik zobowiązany był złożyć zaświadczenie w Kasie, chyba że ten rolnik lub domownik zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w sposób trwały lub okresowy przed upływem tego kwartału.

W razie zaprzestania działalności, kolejny raz dodatkową działalność, od której odprowadzałby składki do KRUS-u, rolnik będzie mógł podjąć dopiero po upływie trzech lat prowadzenia gospodarstwa rolnego i opłacania składek z tego tytułu.

Rolnicy prowadzący działalność gospodarczą, którzy nie spełniają warunków umożliwiających pozostanie w KRUS, muszą się ubezpieczyć w ZUS i opłacać składki tak jak pozostali przedsiębiorcy.

Dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne rentowe, chorobowe wypadkowe) stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Podstawa ta ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu, jeżeli działalność została rozpoczęta lub zakończona w trakcie miesiąca kalendarzowego lub w przypadku gdy prowadzący działalność przez część miesiąca był niezdolny do pracy i spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego.

Osoby rozpoczynające prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, przez okres 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności mogą opłacać składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej przez siebie kwoty, nie niższej jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z preferencyjnych zasad opłacania składek nie mogą jednak skorzystać osoby, które:

- w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność,

- wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

- ubezpieczenie emerytalne 19,52%
- ubezpieczenie rentowe 6,00%
- ubezpieczenie chorobowe 2,45%
- ubezpieczenie wypadkowe 1,67% do 3,33% w zależności o rodzaju wykonywanej działalności

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne należy naliczać i opłacać w każdym przypadku na ogólnych zasadach, czyli od zadeklarowanej kwoty, nie niższej niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna. Składka ta nie ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu w sytuacji, gdy działalność została rozpoczęta lub zakończona w trakcie miesiąca jak również za okres pobierania zasiłków.

Oprócz wyżej wskazanych składek, osoby prowadzące działalność gospodarczą mają obowiązek opłacać składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jeśli wynoszą one w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę. Oznacza to, że osoba rozpoczynająca prowadzenie działalności gospodarczej (dla której jest to jedyny tytuł do ubezpieczeń) i jako podstawę wymiaru deklarująca 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia nie opłaca składki na Fundusz Pracy, ponieważ jej podstawa wymiaru na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Podatek od nieruchomości

W obecnym stanie prawnym, rolnicy trudniący się sprzedażą bezpośrednią, którzy prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, zmuszeni są opłacać podatek od nieruchomości na takich samych zasadach jak i inny przedsiębiorcy.

Według przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych nieruchomości będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą uznaje się zawsze za związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Nieruchomości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki najwyższej. Jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej traktuje się grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Nie dotyczy to m.in. budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami. Jednakże jeżeli w mieszkaniu prowadzona jest działalność gospodarcza, wówczas zastosowanie znajduje stawka najwyższa. Dotyczy to też sytuacji, kiedy tylko część mieszkania zajęta jest na prowadzenie firmy. Wówczas od tej części wnosi się podatek od nieruchomości z zastosowaniem stawki najwyższej, a od pozostałej - jak dla powierzchni mieszkalnych.

Warto jednak zwrócić uwagę, że w obecnym stanie prawnym kwestia opodatkowania rolników-przedsiębiorców trudniących się sprzedaż bezpośrednią może zostać rozwiązana przez gminy. Rada gminy jest uprawniona do różnicowania stawek podatku od nieruchomości, uzależniając wysokość stawki tego podatku od poszczególnych rodzajów nieruchomości – przedmiotów opodatkowania, uwzględniając m.in. ich lokalizację, rodzaj prowadzonej działalności, rodzaj zabudowy, stan techniczny budynków, przeznaczenie lub sposób użytkowania nieruchomości.

W związku z postulowanym zasadniczym wyłączeniem sprzedaży bezpośredniej z definicji pozarolniczej działalności gospodarczej nie będą konieczne dalsze zmiany legislacyjne. Wyłącznie sprzedaży bezpośredniej z zakresu definicji pozarolniczej działalności gospodarczej, automatycznie spowoduje wyłącznie opodatkowania gruntów/budynków związanych z wspomnianą działalnością (chyba że z innych tytułów również będą podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

Ponadto:

- Należałoby przyjąć jednoznaczną definicję prawną działalności (sprzedaży) okazjonalnej oraz dokument prawny, który wprost regulowałby sprzedaż okazjonalną żywności. Z jakimi obowiązkami wiąże się sprzedaż sporadycznie kilka razy w roku, okazjonalnie na festynach, kiermaszach, podczas świąt kościelnych czy szkolnych ? Czy przy sprzedaży okazjonalnej należy spełnić te same warunki co przy ciągłej?

Należałoby doprecyzować, jasno sformułować a przede wszystkim ułatwić możliwości sprzedaży okazjonalnej poprzez stworzenie jednego dokumentu prawnego dotyczącego takiej formy sprzedaży.

- Liczba i zakres aktów prawnych regulujących kwestie sprzedaży bezpośredniej stanowi barierę dla rolników sprzedających na małą skalę. Analizując rozporządzenia wykonawcze dotyczące form sprzedaży bezpośredniej napotyka się na wiele odwołań do rozporządzeń unijnych oraz innych aktów prawych, co powoduje niezrozumienie i trudne poszukiwania rozwiązań prawnych.

- Należałoby ułatwić „małym" rolnikom sprzedaż, zmniejszyć ilość różnych powiązań pomiędzy miejscem sprzedaży, rodzajem i ilością sprzedawanych produktów, uprościć przepisy, zmniejszyć ich ilość i połączyć w jeden prosty dokument.

Opracowanie: CDR O/Kraków